

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Satoralja-Újhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.
Kylltérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Ferényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félfévre 5 kor.
negyedévre 2.50 kor.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó ut/n
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy dísz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim,
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

A politikai szinterről.

— jul. 25.

Pár nap mulva befejezéshez jut az 1906. évi államköltségvetés tárgyalása. Megkésetten bár, de mégis legalább az év folyamán meglesz a törvényes költségvetés — és remélhetőleg nincs közel olyan idő, amelyben ismét exlexbe kerülhetne az ország. Nem fenyeget, merjük hinni hamarosan semmi féle rendellenes korszak, sőt a jelen időkben megvetett alapon biztos és eredményes munkássághoz láthat a kormány.

Feladatát mind a két faktor: parlament és kormány, — részben megoldotta, mert legelső volt az államháztartás ügyének rendezése, a törvényes állapot helyreállítása. Ez megtörtént, a program egy pontja, joggal mondhatjuk hogy a legsarkalatosabb: bevan váltva.

Nem terjedt hosszúra a költségvetési vita. De nem is terjedhet olyan körülmények közt milyenek ma uralkodnak. Rövidsége mellett azonban annál inpozansabb, annál magasabb színvonalon álló volt a budget-tárgyalása. Tényleg megvitatott minden tételt már előzőleg nem csak a végrehajtó faktor, — a kormány, — de maga a nemzet összesége is. Pártértekezletek, választók gyűlései, miniszterek helyi kijelentései, hírlapok felhívásai mind-mind tényezők

voltak abban, hogy ezt a költségvetést úgy a parlament tagjai, mint maguk az adófizetők alaposan s a lehető legrészletesebben megismerjék és ahhoz hozzá szólhassanak. Nagyobb nyilvánossággal, nagyobb őszinteséggel költségvetést még alig tárgyaltak nálunk.

Ennek a nagy nyilvánosságnak és széleskörű megvitatásnak lettek aztán eredményei azok a tervezetek és a jövő programjaként hangoztatott üdvös reformok, melyeket kivétel nélkül minden szakminiszter előadott a saját tárcájánál. Kimagaslók, a legszebb reményekre jogositók ezek a tervezetek úgy közigazgatási és belügyi, valamint kulturális, közgazdasági, pénzügyi és kereskedelmi tekintetben. Minden egyes pont olyan, mely radikális változást van hivatva nemzetünk életében előidézni és éppen ezért lelkiismeretbeli kötelességünk kormányfőfiainkat azok megvalósítására irányuló törekvésükben minden lehetőség szerint támogatni.

Előzőleg — legutóbbi számunk vezető cikkében — volt róla szó, hogy a kormány átmeneti jellegű lévén, természetszerűleg csak a legfontosabbak s az első vonalon legszükségesebbek megvalósítására törekszik. De természetszerűleg, — a helyzetből folyóan — átmeneti korszakot él most Magyarország is. Történeti korszak ez, mely fel-

tétlenül megfogja vetni egy biztosabb és jobb jövő alapját államéletileg, ha gonosz kezek munkája meg nem gátolja a gyökeres átalakulást. Utóbbtól ugyan a mai helyzetet s az ország népének elég jó egyetértését ismerve kevésbé tarthatunk, de mégis: reményeink teljes bevalását most is csak az egyetértéstől és becsületes törekvésektől tehetjük függővé.

A nemzetiségek izgága és egyáltalán semmivel nem indokolható, csak vagy faji gyűlöletből vagy feltűnési viselkedésgből származó rikoltozása nem döntheti meg azt a hatalmas bástyát, melyet az önérzetes és független magyar jogállam megerősítésére e nemzet legjobbjai iparkodnak megépíteni, — kiknek e nagy és korszakalkotó munkájukban a hazafias gondolkozású és e földet igazán szerető nép milliói nyujtanak segédkeztet.

A munka nagyobb, fontosabb része a nyári szünidő után következik. A reformok megvalósítása, a gazdasági önállóság munkába vétele, a választói jog kiterjesztésére vonatkozó intézkedések következnek öszre. Éppen azért, — mert ez, az abszolutizmus után lefolyt alig 3 hónapi rövid idő is korszakos alkotásoknak volt szülője: kívánatos, hogy bizalmat és jó indulatot előlegezve kormányunknak, segítségünk neki nagy reformterveit előkészítése s keresztül vitelében.

Vannak, kik már mindent megvalósulva, készen szeretnének látni. Olyanok ezek mint a gyermek, aki a ma virágzó fáról holnap már érett almát vél vagy akar szakasztani.

A nyugtalankodás, indokolatlan idegeskedés a nemzetek életében tényező nem csak nem lehet, de ilyen nagy szabásu keretbe be sem illik. Megjő az ideje mindennek. Megjő a kor, melyben úgy a közélet mint az egyén még hiányzó szabadsága kiterjesztetik s joga is érvényesül. Ne feledjük, hogy olyan átalakulás, mely előtt mi állunk most, egy-egy nemzet életében pillanat műve soha sem volt. Nagy ellentétek kiegyenlítése, nagy eszmék megvalósítása nagy és huzamos munka folyamánya lehet csak.

Bizva- bizunk, hogy a kormány reform-tervei s általános megnyugvást keltett ígéretei nem maradnak pusztá ígéretek és jel-szavak, de meg is valósulnak. Ez a bizalmunk legyen az ő erősségük nagy munkájukban, melynek eredményessége esetén e nemzet igaz hálája fogja közhasznu alkotásaikkal együtt őket kísérni.

A főgimnázium építés ügye.

Fenti cím alatt lapunk folyó évi 58. számában a satoraljaújhelyi főgimnázium építés ügyével foglalkozva, többek közt kérdést intéztünk dr. Buza Barna képviselő urhoz is az iránt, ha van-e tudomása: a kormány-nak ez építkezés ügyében elfoglalt

kitik meg utunkat, amikor megint azon jár az eszünk, hogy ezzel a szegény paraszttal Istenen kívül senki sem törődik se a multban, se a jelenben, pedig bizony megérdemelne, hogy törődjenek vele nemcsak akkor, ha bírságot és adót kell fizetnie, de amikor falvat épít. Nézzük meg az amerikai pénzen épített tornácok házikat s a régi nyomorult vályog putrikat! Nyilvánvaló, hogy a kívándorlók nemcsak pénzt, hanem tudást, technikát izlést is hoznak magukkal Amerikából, annak bizonyosságul, hogy ez a szegény zempléni nép tudna haladni és művelődni s a trachit hegyek tövébe szép falvakat is építeni, akár a svájci, vagy amerikai — csak adjunk neki megélhetést, keresetet s tanítsák, vezessék. De mikor még a nemesi (?) kuriák udvarán is annyi henyé rendtelenséget piszkot, nembánomságot lát ember, hogy szinte örül a lelke, ha kiér a faluból a tekintetét megint a hegyekre fordíthatja.

Ott a magasban, illatos erdőben, az Izsatónak csendes tükre partján felüdül a szem, a szív, a lélek. Az 500 m. hosszú s körülbelül félannyi széles tónak keleti széleit zizegő nád

A ZEMPLEN TÁRCÁJA.

Az Izra tavánál.

A „Zemplén” számára írta: dr. Czirbusz Géza.

— A trachythegyek szépsége — Tengersizem — Vinnai tó — Izra tó voltaképpen előre készített lép — A hegyek panorámája — Falvak és a kívándorlás — A tónál — Sceneria. —

Az északkeleti trachyt-hegyek vidéke sajnos, nem részeseül kellő figyelemben. Még a Kárpát-egyesület se foglalkozik ez érdekés területtel s Siegmeth cikkeinek kivételével alig találunk ismertetésekét évkönyveiben. Pedig megérdemlik e trachyt-hegyek, hogy meglátogassuk. Nem égbetörő óriások — igaz — s nem adnak alkalmat turista-bravourokra, de szép tájaknak, kellemes erdőknek (láz), vadregényes eróznalis patak- és csermelyvölgyeknek, andalító tömedencéknek azok sincsenek híjjával.

Ami az utóbbiakat illeti, csak a Szinnai kő alatt elrejtett Tengersizemet a gyönyörű vinnai tavat és az Izrát említem, melyek a zempléniakat közelebről érdekelhetik.

A szinnai tengersizem a Jedlinka trachyt gerincen túl fekvő hegyi tó.

Nem krátertó, hiszen megnyult alakja és beöblözése ellené szól e felfogásnak; sem kimerült geyzir vagyis kiapadt szökőkút, mert akkor tuffos volna a környezete a felszökött és szíjjelömlött vizétől, de szakadék-tó, mi vulkános területen homogen vagyis felbuggyant és megdermedt lávagaradokból alakult kuphegyek között nem ritka jelenség.

A vinnai parki tó egyike a legbájosabb, mesterségesen elrekesztett erdei tavaknak. Különösen háttere a vízfogó feletti házikóból nézve oly szép, hogy az ember a mármaros-megyey Ozernya-tónak panorámájára gondol. Ezt a hegyomlás törmelékétől elrekesztett tavat az iglói Kárpát-egyesület 1896. évkönyvében ismerttettem, amikor a Hoverlát kellett megmásznom.

Más jellegű, de szintén mesterségesen felduzzasztott tó az Izrának erdei tisztáson széjjelreülő tava. Csak a befolyásával szemközti partjára (a honnan az elrekesztett víz ki akar törni), a gerendákkal eltorlasztott kifolyására s a belőle serkedő patak folyására s a belőle serkedő patak erős lejtésére kell nézünk, — hogy elképzeljük, minő szép erdei tisztás lenne az Izratavából, ha a vizét le-

eresztenők. Legfeljebb a közepén maradna valamelyes ingovány. Ilyen tisztás, nyirkos hegyi rét van a tó felett a szalánczi ut mellett is, amely most az utóbbi száraz évek miatt szintén kiszáradt. Ilyenné válnék az Izra lápja, ha szabad folyást engednének csermelyének s néhány partmenti forrásának.

De így is amint van, egyike a legszebb kiránduló helyeknek. Új helyből tudvalevőleg legjobb kocsin menni Kolbásáig, onnan valami könnyű bicskán a tóig. Ajánlatosabb azonban a gyaloglás, mert Kolbásától alig két kilométernyire fekszik a tó s odáig pompás lomberdön át vezet utunk. A faluig a tokaj-eperjesi trachytvonulat a zempléni kupjaiban gyönyörködhetünk. Sorjában felvonulnak hármas csoportban egyre növekedő magassággal a Magoshégy (510 m.) csoportja, a bányácskai 100 meterrel magasabb csoport, a Hársas (694 m.) s a Tolvaj (660 m.) hegygyel; a Nagyerdő és Nagyoldal őshegyain túl a Milicz-csoport 800 m. meghaladó quarzit trachyt hegyeivel s kéken sötétlő erdeivel. Alattuk hegyi patakok kigyóznak a Ronyvába s falvak (olykor bizony igen rongyos falvak) élén-

MIM

A LEGBIZTOSABB POLOSKAIRTÓ
Kapható: Hrabéczy Kálmán drogériájában Satoraljaújhely.

álláspontjáról s mikorra várhatjuk e rég huzódó kérdés megoldását.

Dr. Buza Barna ur lapunk felelős szerkesztőjéhez intézett s alább szószerint leközlött levelében megnyugtató kijelentéseket tesz, és nyilatkozatából a legnagyobb örömmel látjuk, hogy a tervezett építkezés igen tetemes összeggel s még ez évben megkezdődik. Dr. Buza Barna ur levele a következő:

Kedves Barátom!

B. lapod szombati számának egy aláírás nélkül megjelent cikke kérdőre vont engem, hogy mit tettem az ujhelyi gimnázium roska-dozó s elzárt régi épületének helyreállítására érdekében.

Engedd meg, hogy erre röviden ennyit feleljek: ismertem a bajt s tudtam, hogy amennyire tehetem, nekem is igyekeznem kell segíteni rajta. Az önkényuralmi kormány alatt természetesen nem tehettem semmit. Az alkotmányos kormány kinevezése után mingyárt utána jártam a minisztériumban, a hol megnyugtattak, hogy még az idén hozzáfognak a renováláshoz s tényleg fel van véve a most letárgyalt folyó évi költségvetésbe az ujhelyi gimnázium helyreállítása, tornacsarnok építése s a szertárak kiegészítése céljaira *százötvenezer korona*, ami, azt hiszem elég is lesz.

Beláthatja mindenki, hogy ilyen nagy összeget nem adhatnak ki addig, míg megszavazva nincs. — Most már meg van szavazva, pár nap múlva a főrendiház is elfogadja s szentesítve is lesz, s akkor azon lesznek, hogy még augusztusban elkezdjék az építkezést.

Budapest, 1906. július 23.

Tiszteelő barátod:

Buza Barna.

Hálával és köszönettel vesszük tudomásul a képviselő ur eme kijelentéseit, biztos megoldását látva ezekben annak a nagyszavazású kérdésnek, mely nemcsak a város, de az ő ügye is, és a miénk is egyszerűsmind. Bizonyára nagy megnyugvást keltenek a képviselő ur szavai a közönség körében is, hol bizony elkedvetlenedve szemlélték száználmas helyzetét főgimnáziumunknak, mely végre mégis csak megváltozik.

keriti. Abban hüsel a vadkacsa, szárcsa, talán a daru is, mert fejünk felett éppen hármat látunk tovarepülni. A parti likakban annyira a rák, hogy a gourmandoknak összefolyik a nyáluk a szájban s szép példányok láttára. Csak siklót ne fogjanak rákászat közben, mert azoktól hemzseg a nádas. Még több az aranyhal a tóban. Kilogrammos példányokat látni összeverődve a tó felszínén, a mint legyek után kapkodnak, vagy társas csoportokban sütkéreznek. A tó zöld felszíne szinte tarka az aranyhalas-foltoktól. Némelyik nagy példány 10 pereig is künn tartja a vizből a száját, hogy egy arra libegő szitakötőt vagy lepkeket egy hirtelen ugrással bekaphasson. Az ég derült kékje itt-ott szintén letüközöklik a tóban, de egészben véve zöldes látszik az erdei környezete miatt. Az erdőben gébicsek, rigók, pintyek szólnak, erdei virágok nyílnak, illatos gombák sarjadnak. A tisztásokon meg himes pillangók, különösen a citrompillék, a gyász és barna szög-lenc, a vitorlás szárnyu fecskéfarku pillangók kergetőznek és hóbálóz-
nak virágokon s a harmatos fűszálakon.

Egy nyári délutánt a tavon igen kellemes eltölteni. Most különösen Kassáról gyakoriak a kirándulások s nincs hét, hogy 2—3 társaság meg ne látogatná a szép erdei tavat.

Ujabb szubvenciók hazugságok.

Veszélyben a bodnärmesterek.

— jul. 25.

Elrémülve olvastuk a Felsőmagyarországi Hírlap július 21-én megjelent számából, hogy „a bodnärmesterek veszélyben” vannak.

Mi meglehetősen sokat foglalkozunk lapunk hasábjain ipari kérdésekkel s iparosok ügyeivel, így tehát érthető riadalmat okozott szerkesztőségünkben a vész hír: hogy veszélyben a bodnár mesterek.

Ennek — gondoltuk — fele se tréfa, rajta tehát, nézzük a veszélyt, hátha lehetne még valamit tenni annak elhárítására.

Felrohantunk az alarmozó cikkben megnevezett zemplénvármegyei főispáni hivatalba július hó 22-én. Itt arra a kérdésünkre, hogy miért fenyegeti veszedelem a bodnár mestereket s hogyan volt lehetséges ellenükben Deutsch Adolf nevű egyént különleges főispáni protekcióban részesíteni: azt a választ kaptuk, hogy az egészről mit sem tudnak.

Lehangoltan távoztunk, gondolva: majd holnap.

Elmentünk július 23-án is a főispáni irodába, — még se Deutsch Adolfnak, se szubvencióknak, se bodnár mesterek veszedelmének híre sincs a főispáni hivatalnál.

Mit tegyünk!? Szent Isten! mit tegyünk? Mikor a haza és vele a bodnár mesterek tisztora is veszélyben van?! Mert azt írja a Fm. Hírlap, hogy „a Tokajban alakuló hordógyár részvénytársaság jövőjét ép oly mértékben látja veszélyeztetve mint egyáltalán minden hordógyárát, mely Zemplénvármegyében közel Sátoraljaujhelyhez fekszik”. — Tehát már nemcsak a bodnár mesterek vannak veszélyben, hanem a hordógyárak is.

Nehéz szavak. Mert az következők belőlük, hogy Sátoraljaujhely veszedelmes gócpont, az ehez közel fekvő hordógyárak mind veszélyeztetve vannak. (Bátorkodunk kérdezni, hol vannak közelfekvő, veszélyeztetett hordógyárak.)

De a legnagyobb baj még nem ez. Szenzáció kellett ismét és ennek érdekében egy kis — gyengén szólva — ferdtetés is megjárja.

A Fm. Hírlapnak vészharangot kongató cikkében a következők foglaltatnak:

„Arról van szó, hogy a kereskedelmi kormány egy ujhelyi hordógyárnak állami szubvenciót adjon. Mecznér Gyula főispán felterjesztése, aki Deutsch Adolf ujhelyi hordógyárának a kereskedelmi kormánynál (miért? azt ő tudja) szubvenciót akar kijárni. A főispán pártfogó felterjesztése tudunkkal már a kereskedelemügyi minisztériumban van, hol azt Szőnyi tanácsos referálja s már a napokban kerül jóváhagyás végett Sztéryeni államtitkárhoz. — Az ügydarab a kereskedelemügyi minisztérium iktatójában 4981. iktatói számot kapott, létezése tehát kétségbe sem vonható.”

No, édes eszünk, most ne hagyj el! Kinek van igazsága, hogy kell a házat megmenteni ilyen vérszes fellegek tornyosulása közepett!?

Ujból kísérleteztünk. Tegnap, vagy is jul. 24-én ismét felmentünk a főispáni irodába, ahol azt az értesülést nyertük, hogy ezen a napon érkezett oda Sátoraljaujhely város tanácsának hivatalos irata, mely az „Első sátoraljaujhelyi hordógyár” cégnek egy nagyszabású hordógyár létesítése tárgyában, meg nem határozott összegű, kamatmentes államkölcsön engedélyezése iránti kérvényét pártolással teszi át, illetékes helyre való felterjesztés céljából.

Ez tehát a nagy esemény. Ezzel foglalkozott a Fm. H. már előzőleg, midőn azt publikálta, hogy Deutsch Adolf hordógyáros szubvenciók kérényé már 4981. szám alatt a kereskedelmi minisztériumban van, a főispán pártoló felterjesztésével s Szőnyi osztálytanácsos referációjában

már-már Sztéryeni államtitkár elé kerül.

Mikor mi azt állítottuk, hogy a Fm. H. az az újság, mely folyton valótlanosságokról referál, akkor ez állításunk megerősítésére soha fényesebb bizonyíték nem állt rendelkezésünkre mint a jelen esetben.

Az „Első sátoraljaujhelyi hordógyár” kérvénye, állami, kamatmentes kölcsön engedélyezése iránt, július hó 23-án érkezett be a városi iktató hivatalhoz.

Itt 9607. iktatói számot nyert, az napon tartott tanácsülésben referáltatott s július 24-én illetékes további intézkedés végett a tanács pártoló véleménye kíséretében áttétetett a főispáni hivatalhoz, hol július 24-én 728. szám alatt lett beiktatva s e napokban lesz felterjesztve a kereskedelmi miniszterhez.

Mit tett, mit tesz tehát a főispán ez ügyben? A hozzá beérkezett ügydarabot kötelességszerűleg felterjeszti a minisztériumhoz.

Micsoda gonosz elfogultság kell tehát ahoz, hogy egy, még ma is itt levő ügynek már minisztériumbeli iktatói számát, az ügy referáló osztálytanácsos s az azt majd jóváhagyó államtitkár nevét is hangoztassák, az ügyben még egy lépést sem tett főispánt már egy hét előtt szubvencióhajhászok állítsák a közönség elé.

Elfajulása a tisztos magyar sajtónak, a legsilányabb formája a személyes gyűlölködésnek. Utazás a közönség jóhiszeműségére. Egyesek ellen. De tudjuk, hogy az elmondottak után a vészhiynek egyetlen komoly ember hitelt nem ad.

Legutóbbi számában kinevezte magát a Fm. H. „Zemplén vármegye egyetlen szókimondó lapjának.” De egyik valótlanosság a másikat követi szókimondásában. Nem is érezné magát jól, talán az egész redakció betegét jelentene: ha egyetlen száma volna olyan, amely a most lecafolt ferdtételekhez hasonló nem tartalmazna.

Városrendezés.

— jul. 25.

Gr. Andrássy Gyula belügyminiszter költségvetési beszédében kijelentette, hogy a „rendezett tanácsu” városok eme jellegének vagy elnevezésének megszüntetését s általában a városok ügyének úgy autonóm mint egyéb tekintetekben való rendezését a közeljövő feladatai közzé sorozza.

Alapos a gyanunk, hogy a nagy államférfiu Sátoraljaujhely város rendezett kiváltat tartotta szem előtt, csak kiméletlenségéből nem hozta fel elrettentő példát; mert hát ugyanazon beszédben a közigazgatás helyes kezelésének illusztrálására éppen Zemplén vármegyét hozta fel — mint olyat, amely geográfiai viszonyainál fogva a centralizáció elvei mellett kifogástalanul nem adminisztrálható. Így érthető a gyanunk, hogy amidőn a miniszter Zemplén vármegyéről — mint vármegyéről beszélt, beszédének a városok ügyét tárgyazó részében alighanem a mi városunkra gondolt.

Hizelegnének magunknak a tudat, ha arról volnánk meggyőződve, hogy Sátoraljaujhely város mintául említtetik — a jóban. De sajnos, rágalom volna önmagunk ellen, és ropant naivitás illet feltételezni. Mert Isten bocsásson meg nekünk, mi már csak arra vagyunk kárthatatva, hogy minden hasznos, üdvös és talán halaszthatatlanul szükséges dologban is csak hátul kullogjunk.

Ha jól emlékszünk, úgy körülbelül egy év előtt tettük szóvá azt a siralmas helyzetet, hogy ha városunkba vet a rosz sorsa egy idegen embert: itt ugyan ki nem ismeri magát. Itt utcai rendőrhöz, — aki különben is csak az egyetlen főutcán lézeng, — hiába fordul, mert az a jámbor maga sem ismeri a várost, lévén a mi rendőrlégénységünk a folytonos változandóságnak és a vi-

lág mulandóságának rémségesen alávetve. Pedig olyan jó fiuk, olyan szívesen adnának utbaigazitást, de hát az egyik tegnap, a másik tegnapelőtt vette fel az egyenruhát. Ha megkérdezi tőlük az idegen: Ugyan kérem merre van a „Temető-utca” — kiküldik a pótrára, — mert hiszen a temetőbe arra lehet jutni. Ez már csak természetes! Olyanok ők mint a székely ember kis fia, aki a vásáron tehenet árult s mikor a vevő kérdezte, hogy ad-e sok tejet a kis góbé igy felelt: „Adna a szegény jó szívü, de mit ér ha neki sincs.”

Sapienti sat.

Másféle utmutató kellene tehát, olyan mint amit mi a tavalyi cikkünkben kunyoráltunk a nemes várostól.

Ugy képzeljük, hogy akkor történt is valami. Határozatot hozott a város tanácsa, melylyel az utcák neveit magyarosította, megváltoztatta, a névteleneket és ujakat meg- és elkeresztelte, házszám és utcajelző táblák felszegezését elrendelte stb. Szóval határozat dolgában nem szükölködnék mi kérem, — hanem a kivitel! Óh! a kivitel, — az már más!

Akár fogadást tehetnénk, hogy Ujhelyben igen sok polgártársunk nem tudja megmondani hol lakik. Nem úgy értjük, hogy haza nem találja, de úgy hogy az utcát és házszámot nem tudja. Pedig békés hárs-polgárokat kérdeztünk már meg ez irányban és nem sikerült a valót meg tudni tőlük.

E sorok írója tanuskodik arról épen, hogy a napokban két tisztos polgártárs, — némileg borközi állapotban bár, de azért ruganyos léptekkel ballag hazafelé. A vasutfelől jön egy vigéc, azt kérdezi tőlük: Ugyan kérem merre van a Bercesényi utca? A polgártársak össze néznek: Hiszen mi is ott lakunk koma. Én nem szólt az egyik, — én a Börtön utcán lakom. — De koma hiszen szomszédok vagyunk. Az én házam száma 701, a tied 702. — Nem áll — felel a koma, az enyim tavaly épült, az 2612.

A vigéc rémülten menekült a két szomszédától, kik tőszomszédban laknak bár s mégsem egy utcában, sőt az egyik 701, a másik meg 2612. szám alatt.

Nem esik e gondolkozóba városunk érdemes tanácsa az ilyen dolgok felett?

Nem jut eszébe tavalyi közleményünk, sőt mondjuk így: nem bántja-e a lelkét saját határozatának végre nem hajtása? Olyan nehéz lenne azt keresztül vinni, hogy minden utca végre jelzőtáblával láttassék el, sőt oh jajj! minden házon szám is legyen!

Hátha még annyira vihethének valaha, hogy olyan táblák diszelegjenek a házakon, melyeken a házszám felett az utca neve is ott van!

Ugyan kérdezzük: veszténénk-e, vagy nyernénk-e ez által?

Mi az utóbbit hiszük. Ha meg olyan gondosan házszámoznának, hogy egyik oldalán az utcának a páros, másikon a páratlan számok volnának; ha minden utcán 1-től kezdődnek a számozás, — szent Kleofás! mennyire megkönnyítené ez az új rendszer nálunk a közlekedést, a kézbesítést, posta- távirat, idegen forgalom lebonyolítását.

Igen ám, de mikor jutunk mi ide! Városi tanács legyen a nevünk ha megtudjuk mondani.

HIREK.

— Gazdasági tudósító kinevezése. A földmivelésügyi miniszter a nagymihályi járásra nézve Beck Endre vásárhelyi lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— Egyházmegyei hír. Tarsovits Lajos Tokajból Mádra, Máyer Géza Mádról Tokajba, kápláni minőségben kölcsönösen áthelyeztettek.

— **Esküvő.** Szörényi Jenő, helybeli pénzügyi számtiszt f. hó 31-én esküszik örök hűséget Oravicán Polk Etelkának, Polk József oravicai főkönyvelő leányának.

— **A kaszinó ideiglenes helyisége.** A Zempléni vármegyei kaszinó helyiségeiben tudvaleg a nyári idő alatt tühletlen melegség uralkodott. Ez állapot megszüntetésére irányuló törekvés arra indította a kaszinónak érdemes elnökét: **Molnár István** nyugalmazott főispánt, hogy a nyári meleg napok tartamára saját, pompásan rendezett kerthelyiségét engedte át, melyet a kaszinó tagjai most napról-napra mind nagyobb számmal és örömmel keresnek fel, kitűnően érezve magukat a gyönyörű, hűs kerthelyiségben. Molnár Istvánnak emez előzékeny és igazán becses jóindulatáért a kaszinó tagjai méltó hálaival és elismeréssel adóznak, mert amig kellemessé teszi a szabad órák eltöltését, másrészt a kitűnő helyiség varázsa élelkebb összetartást is hozott létre a kaszinó tagjai közt, mert ilyen helyen kész örömet gyűlnek össze nagyobb számban, mint az izasztó falak között.

— **Halálozás.** Mihályovszky Péter mecári állami elemi iskolai tanítót súlyos csapás érte. Neje, — **Puha** Demeter nátafalvai rk. tanító szép leánya, — a kit csak két hónappal ezelőtt vett el, meghalt. Temetése f. hó 20-án délután 5 órakor ment végbe Nagymihályon.

— **Beszűntetett vizsgálat.** Megírtuk, hogy Kósa Béla sátorajauhelyi fodrász kis leánya véletlenül légykő oldathoz jutott, melyvel megmérgezte magát s meghalt. A rendőrség vizsgálatot indított a végből; terhel-e valakit felelősség a gyermek elhalálása miatt. A vizsgálat során kiderült, hogy az esemény véletlen szerencsétlenség volt, gondatlanság miatt a szülőket vagy házbelieket felelősség nem terheli s így a sátorajauhelyi kir. ügyészség a további eljárást beszüntette.

— **A posta átköltözése.** A sátorajauhelyi postahivatal f. hó 22-én költözött át új otthonába, a Kazinczy-utca egyik legszebb épületébe, a zárda tőszomszédságában. A helyiségek tágasak, modern berendezésűek s a beosztás is a lehető legjobb. A közönség nincs többé az időjárás szélsőségeinek kitéve. A fiók-beosztás pedig különösen a hivatalos posta átvételét nagyon praktikusán oldotta meg. — Ugyan ez épületben van a táviró- és távbeszélő hivatal. A helyiségekben — az alkalmazott feliratok segítségével — nagyon könnyű eligazodni. Közmegnyugvást kelt, hogy a „posta mizeriák” legalább nagyobb részben immár orvosolva vannak.

— **Tanulmányi kirándulás.** A Sárospatakon levő továbbképző tanfolyam hallgatói, az előadó igazgató s tanárok kíséretével mellett mintegy negyvenen f. hó 26-án Nagymihályba érkeznek. Megtekintik a Landesmann-féle gőzmalmot, a villanytelepet, a Petrovits-féle kályhagyárat, a Szenes-féle cirok-seprő gyárat, a gr. Sztáray kastélyt, a Müller B. és Fiai sörgyárat, a grófi mauzóleumot, a Sztáray-féle téglagyárat stb. A délelőtt folyamán szabad előadást tart Mathiasz József saját kísérleti szőlőtelepén „A szőlő élete és hibridizálása” címen. A kultúra derék harcossai az esti vónattal visszautaznak Sárospatakra.

— **Betörők a Nagyuj-utcan.** E hó 20-án este a Walther László föld-birtokos által lakott Nagyuj-utcai ház park kerítésén egy ismeretlen alak, — a kerítés mellé támaszkodott társa vállaira kapaszkodva, átvette magát s eltűnt a parkban. E kedélyes jelenetnek véletlenül tanuja volt Klein Gyula Nagyuj-utcai lakos, aki azonnal revolvert fogott, kiment az utcára s fellármázta a környékbeliakat. Csakhamar kijött Walther László is fegyverrel s hozzá láttak a kert át-

kutatásához, a betörőnek azonban nyoma veszett, — kísérlete meghiúsult. Csodálatosnak tartjuk, hogy bár ez a betörő utáni hajszá lármával folyt le, sőt lövések is történtek, — a rendőrség erről nem vett tudomást. Még pedig azért: mert a Nagyuj-utcan rendőr régi idő óta nem fordult meg. Legutóbb akkor láttak ott rendőrt, mikor Gazda Ferenc hirhelt betörőt kellett bekísérni, akit szintén a polgárság csipett el. Dacára hogy ez utcában a betörések napirenden vannak, egyáltalán semmi nem történik arra, hogy egy rendőr legalább egyszer-kétszer végig menne éjjelenként az utcán. Amint értesültünk: az utcabeli lakosság legközelebb értekezletet tart, melyen egy saját költségükön felfogadandó éjjeli baktér szerződés tárgyában határoznak, — nagyobb dicsőségére az ujhelyi közbiztonsági állapotoknak.

— **Polgári fiúiskola Sátorajauhelyben.** Szeptember 1-én egy, az orth. izr. hitközség által támogatott 4 osztályú nyilvános polgári fiúiskola nyílik meg. Erdeklődőknek szívesen nyújt felvilágosítást **Alexander Vilmos** izr. hitk. iskolasz. elnök.

— **Alhambrák szökése.** Lapunk egyik legutóbbi számában írtunk arról, hogy egy „Alhambra” című gárda érkezik városunkba. A gárda meg is érkezett, július 23-án este tartott is a Vadászkerthben egy előadást, azután — megszökött, mégpedig adósságok hátrahagyásával. — A diszes társaság valósággal kultiválja a szökési sportot, mert ugyan így járt el Kassán is. A csavargó had állítólag Bécsnek vette útját. A rendőrkapitányság a szélrózsa minden irányában sürgönyözött a hatóságokhoz, hogy méltó fogadtatásban részesítsék a svindlereket.

— **Nagymihályi vendéglősök és kereskedők küldöttsége a pénzügyminiszternél.** A küldöttség járásnak csak nem akar vége szakadni s napnap után a miniszterek a küldöttségek egész raját fogadják nagy örömmel azon boldog halandóknak, akik elszorítottal viseltetnek a deputációdi iránt, lévén ez jogcím a fővárosban való mulatozásra s szórakozásra. Nagymihály ezen a téren sem akar hátra maradni s ezzel is igyekszik jóvátenni a darabot küldöttség hibáját. — Történt ugyanis, hogy nemrégiben megjelent ott Mauks Endre kir. pénzügyigazgató és dr. Marossy Kálmán fogalmazó s a városi előjárósággal egyetemben elhatározták, hogy figyelemmel arra, miszerint Nagymihály város az utóbbi években nagy mértékben fejlődött, lakossága szaporodott s egészen új, azelőtt nem létezett utcák épültek, amely utcákban italmérések nincsenek, ennél fogva a kir. pénzügyigazgatóság felterjesztést intéz a pénzügyminiszteriumhoz, melyben javasolni fogja Nagymihály város területén az italmérési engedélyeknek hárommal való szaporítását. Ezen határozat a vendéglősök és kereskedőknek persze nem volt inyére, elhatározták tehát, hogy küldöttségbe mennek a miniszterelnök-, mint pénzügyminiszterhez a végből, hogy a pénzügyigazgatóság javaslatát ne tegye magáévá s a három új italmérés-engedély kiadását ne engedélyezze. A küldöttség, melynek tagjai: Barnai Andor, Bucsiniszky Lajos, Rosenblum Samu és Strömpl Gábor, Czibur Bertalan orsz. képviselő vezeti a miniszterelnök mint pénzügyminiszter elé, aki a küldöttséget f. hó 25-én fogadja.

— **Elfogott cigány karaván.** Hétfő óta a rendőrkapitányság udvarán egy három szekérből álló cigánykaraván tanyázik. A csendőrök fogták el őket Tiszakarád község határában és azal gyanúsítják, hogy ők követték el a minap éjjel a gyártelepi uton levő Brach-féle kereszében a betörést és ők voltak azok, akik midőn a szomszédok a betörést észrevették, a cigányok vakmerően ellenszegültek, sőt többször lőttek támadóikra.

Mikor a csendőrök a község határában rájuk akadtak, a cigány karavánból csak az asszonyok és a gyermekek maradtak meg, a férfiak valamennyien elmenekültek. Míg a férfiakat a csendőrök kézrekerítik, addig a Makula-család nő- és gyermek-tagjait a rendőrség zárkájába internálták. A cigányok azonkívül lólopással is gyanúsítva vannak.

— **Szeszrobbanás.** Folyó hó 16-án délután 6 óra tájban óriási detonáció reszkedtetette meg a levegőt Nagymihályban. Az emberek ijedten szaladtak a hang irányában, mely a Bucsiniszky Lajos szeszraktára felé vezetett. Értesülésünk szerint Bucsiniszky kis fia kísérletezett egy üres szesz-hordóval, valjon üres állapotban is történhet-e robbanás. E célra égő gyertyával közelített a szeszraktárhoz és a következő pillanatban óriási dördüléssel végbement explozió meggyőzhette feltevéseinek alaposágáról. A fényesen sikerült kísérlet egy közelfekvő kalapácsot a szomszédos Rontsiniszky-ház tetejére röpitett és jó szerencse, hogy a kísérletező ép bérrel menekült.

— **Összeomlott kamara.** Zsihovics Bertalan helybeli szücsmester Rákóczi-utcai házában **Lövinger József** egy iskolát tart fenn, melyben izraelita vallású gyermekeket tanít vallásra. Iskolából hazafelé menet történt, hogy több fiu az udvaron lévő omladozó faskamarába tért, melyben a gyermekek játszani szoktak. Folyó hó 23-án délután — mialatt a kis gyermekek a kamarában időztek — a faskamara hirtelen összeomlott és **Lövinger Józsefnek** Mór nevű 6 éves fiát maga alá temette. A gyermek akit szüleinek lakásán ápolnak, súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Lopás.** A Sátorajauhely határbeli Ligeti-féle tanya, az ott lakó gulyás kárára ma éjjel egy 50—60 kor. értékű sertést elloptak. — A szegény cseléd megkárosított ellen a csendőrség nyomozatot indított.

— **A nagymihályi ált. ipartestület** folyó hó 15-én a városháza nagytermében dr. Kellner Mihály ügyvéd, iparbiztos elnökte mellett közgyűlést tartott, melyen az elnöki állásra Kolozvári Ödönt, alelnökké Kozma András választották meg.

— **Stutzbart cirkusz Sátorajauhelyben.** A vidéki cirkusz társulatok egyik legjobbjának, a Stutzbart féle városunkba való jövetelét már eleve jeleztük. A társulat tegnap meg is érkezett s a tornacsarnok téren ma, jul. 25-én este már első előadását tartja. A társulat 40 tagból álló művész személyzettel bír, 20 kitűnően idomított lova van. Előadásai alatt saját zenekara játszik s gépezeteivel maga fejleszti a világitáshoz szükséges gázt. — A nagy terjedelmű játéktér vízmentes ponyvákkal van fedve s úgy megerősítve, hogy a legkellemetlenebb időjárás sem gátolja az előadások megtartását. A társulat tagjai elismert elsőrangú művészek. A hely-árak mérsékeltek. Zártszék 1 korona 60 fillér. I. hely 1 korona 20 fillér. II. hely 1 korona — III. hely 60 fill. Állóhely 30 fill. 10 éven aluli gyermekek az I. és II. ülőhelyeken vasár- és ünnepnapok kivételével, mérsékelt helyárakban részesülnek. Jegyek előre válthatók a nagy dohánytőzszeben. Kuttyákat a cirkuszba hozni tilos. Pénztárnyitás este 7 és fél órakor; előadás kezdete fél 9 órakor. Lovaglásban kívánatra oktatás nyerhető.

— **Milyen időnk lesz?** Meteor, az időjárás, a következőket jelenti: A változó időjárás, mely még kisebb megszakításokkal e hó 21-iki csomópont hatásköréig tart, leginkább esapadékos, szeles s inkább alacsonyabb, mint tulmagas hőmérséklettel. E hó 21-től kezdődik az állandóbb meleg és szárazabb idő ahol a csomópontok hatásai is leginkább ezen jellegűek

lesznek. Julius havának még hátralevő csomópontjai: 23, 24 és 28-ra esnek.

— **Egy közigazgatási tanfolyamot** végzett fiatal ember körjegyzőnél állást keres. Cim a kiadóhivatásban.

— **Dunky fivérek** cs. és kir. udv. fényképészek műterme Sátorajauhely főtéren 9.

TANÜGY.

— **Kinevezés.** A perbenyiki állami óvodához a vall. és közokt. miniszter **Ulbert Vilma** ideiglenes minőségben alkalmazott óvónőt rendes állami óvónővé nevezte ki.

— **Államsegélyek.** A vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter a Zempléni vármegyei közönségben ujonnan szervezett róm. kath. népiskolánál rendszerezett tanítói állás javadalmára évi 652 korona fizetés kiegészítő államsegélyt utalványozott. — A komlóskai gkath. és az ágcseryői ev. ref. tanítók korpótlékait a miniszter, tekintettel nevezett hitközségek szegénységére, államsegély útján fedezi.

— **Iskolaszéki elnökök és tanítók** figyelmébe. A homonnai kir. tanfelügyelői kirendeltség vezetőjének állásától történt felfüggesztése alkalmából a központi kir. tanfelügyelőség vezetője akként intézkedett, hogy a kirendeltség területéhez tartozó homonnai, szinnai és sztropkói járások iskolai hatóságaitól érkező hivatalos levelek átvételével Ugray Lajos homonnai áll. felsőkereskedelmi és polgári iskolai tanárt bizta meg, ki a leveleket felbontja, beiktatja, az irattár előkötivel felszerelteti s így küldi át feldolgozás végett a központi. — Minthogy az említett három járás iskolai hatóságai s tanítói közül — mint benünket értesítenek — sokan egyenesen a központba intézik leveleiket, figyelmükbe ajánljuk, hogy ezzel ügyük elintézését csak hátráltatják, mert a központ előkötés hiányában intézkedést nem tehet, innét tehát a beérkezett iratot ki kell küldeni Homonnára előszámolás és felszerelés s beiktatás végett és csak azután intézhető el, mikor onnan visszaérkezik. Figyelmeztetjük azért saját érdekükben a kirendeltség területéhez tartozókat, hogy hivatalos beadványaikat ezentul is csak a kirendeltség címére intézzék.

— **Tanítónóválasztás.** A tarcali ref. iskolánál ujonnan szervezett III. tanítói állásra Szkarosy Mária tanítónó választatot meg.

KÖZGAZDASÁG.

* **Szülészeti szakosztályi ülés.** A Zempléni vármegyei Gazdasági Egyesület szülészeti szakosztálya f. hó 26-án csütörtökön d. u. 3 órakor a vármegyei háza kistermében ülést tart, melyre a t. tagokat ez uton is meghívja az elnökség. Targysorozat: 1. Magyar Szülészegazdák Orsz. Egyesületének a bortörvény revíziója tárgyában hozott javaslata. 2. Javaslattétel állami erjesztő kamarák felállítása tárgyában. 3. Esetleges indítványok.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

V. Ö. Butka. Közöltük az „Adaékok” szerkesztőjével.

L. F. Olaszliszka. Megkaptuk, átnéztük.

Felőlős szerkesztő és laptulajdonos:

Ehler Gyula.

Mayer gépgyár Vas- és Fémöntőde R.-Társ.

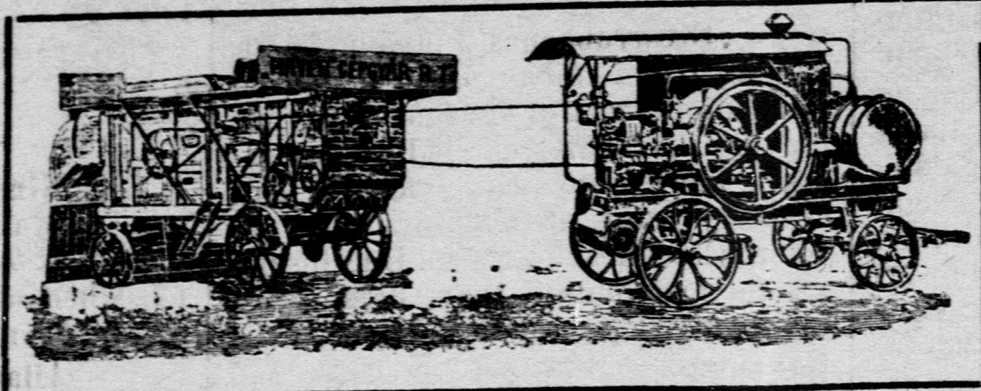
SZOMBATHELY. BUDAPEST, Váci-körút 61. szám.

HAZAI GYÁRTMÁNY.

Külön:

Malomépítéssel.
Motorosztály.

Kitűnő munka!
Kedveső feltételek!

ALAPITTATOTT 1850.

Mindennemű
Gazdasági gépek
gyártása.

Árjegyzék kívánatra in-
gyen és bérmentve kül-
detik.

Azonnal szállíthatók még: Osborne Marokrakó aratógépek, Fűkaszalók. Cséplőkészletek: 3 PH. 22", 4 PH. 27", 6 PH. 800 mm., 8 PH. 900 mm., 12 PH. 48" és minden más gazdasági gépek legújabb és legjobb kivitelben.

1129/1906. végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. járásbírósnak 1904. évi fh. 496/2. számú végzése következtében hivatalból képviselt Miskolci ügyvédi kamara javára, Dr. Koncz Miklós ellen 26 K. s. jár. erejéig 1904. évi nov. hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 980 koronára becsült következő ingóságok, u. m: házi butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a sátoraljai helyi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 654/4. sz. végzése folytán 26 kor. tőkekövetelés, 1/3% váltódíj és eddig bíróilag már megállapított költségek erejéig Sátoraljai helyben, alperes lakásán leendő eszközökre 1906. évi július hó 26-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becséron alul is el fogják adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Satoraljai helyben, 1906. évi július hó 12.
Fejér Zoltán, kir. bir. végrehajtó

Eladó hordók.

1500 drb. idei gönczi hordó, száraz, erős tölgyfából, ugyszintén 300 drb. tavalyi hitelesítéssel ellátott 200-250 literes hordók

jutányos árban eladók

Princz Lajosnál Olaszliszkán.

Épületek, bútorok és termények

tűzkár elleni biztosítását,

továbbá

élet- és járadék biztosítást

a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl az

Első Magyar Általános Biztosító Társ.

kerületi ügynöksége

Sátoraljai helyt, a Zemplén kiadóhivatalában.

A biztosítandó épületek és ingóságok felvételére kívánatra saját megbizottunkat küldjük ki.

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha a hirneves és csakis eredeti „Bächer“-féle

acélekéket és tégelyacél-eketestet

vásárolja.

A Bächer-féle ekék és eketestek kigazdák számára is készülnek és úgy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében minden más gyártmányt felülmúlnak és munkateljesítés tekintetében kíválnak.

Az ekefej törhetetlen acélból készül, melyekért szavatosságot vállalok.

Árjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

BÄCHER RUDOLF kizár. ekegyár-raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND Budapest, Nagymező-utca 68.

A MELICHÁR-féle cs. és kir. szabadalmazott

„UNICUM DRILL“

sorvetőgép, úgy czélszerű szerkezet, kevés vonóerőszükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 13 évben 26.000-nál több ily gép adatott el. — Ábrás leirással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

MELICHÁR FERENC cs. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND BUDAPEST

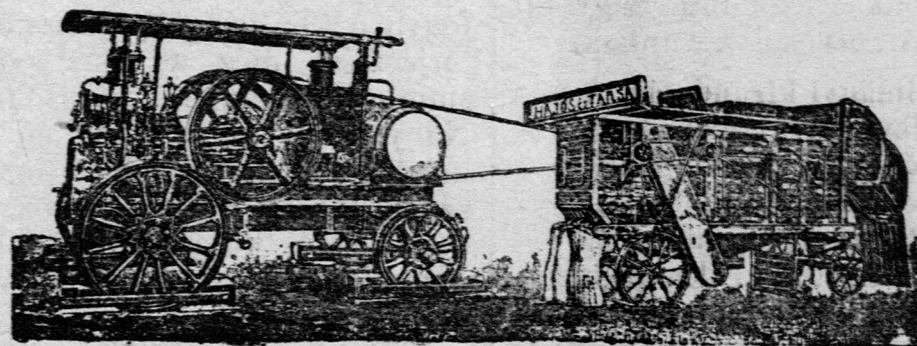
VI. kerület, Nagymező-utca 68. szám.

Globin

a legjobb és legfinomabb

Czipő tisztítószer

Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv.-társ. Lipcse és Eger.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

BENZIN- és SZIVÓGAZ-

MOTOROK.

Luxus és teherszállító automobilok.

Kitűnő gyártmányok!

HAIÓS ÉS TÁRSA

okl. mérnökök,

motor- és motorjármű vállalata.

BUDAPEST, V., Sziget-utca 9.

Árjegyzék és költségvetés ingyen. Telefon 66-69.